

Vergaderjaar 2008–2009

31 268

Jaarnota Integratiebeleid 2007–2011

Nr. 16

LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 22 april 2009

De algemene commissie voor Wonen, Wijken en Integratie¹ heeft een aantal vragen voorgelegd aan de minister voor Wonen, Wijken en Integratie die verschillende fracties tijdens het Algemeen Overleg van 15 april jl. inzake de Aanpak Marokkaans-Nederlandse probleemjongeren aan de orde hebben gesteld en die nog niet aan beantwoording zijn toegekomen. De minister heeft deze vragen beantwoord bij brief van 21 april 2009. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Van Gent

De griffier van de commissie,
Van der Leeden

¹ Samenstelling:

Leden: Van de Camp (CDA), Van Gent (GL), voorzitter, Van der Staij (SGP), Arib (PvdA), Poppe (SP), Weekers (VVD), ondervoorzitter, Dijsselbloem (PvdA), Depla (PvdA), Van Bochove (CDA), Van der Ham (D66), Sterk (CDA), De Krom (VVD), Verdonk (Verdonk), Jansen (SP), Ortega-Martijn (CU), Wolbert (PvdA), Van der Burg (VVD), Van Heugten (CDA), Bouchibti (PvdA), Van Dijk (SP), Thieme (PvdD), Fritsma (PVV), Van Toorenburg (CDA), Vacature (CDA) en Vacature (SP).
Plv. leden: Bilder (CDA), Dibi (GL), Vacature (SGP), Timmer (PvdA), Kant (SP), Blok (VVD), Bouwmeester (PvdA), Kraneveldt-van der Veen (PvdA), Haverkamp (CDA), Pechtold (D66), Blanksma-van den Heuvel (CDA), Vacature (VVD), Neppéus (VVD), De Wit (SP), Voordewind (CU), Heijnen (PvdA), Zijlstra (VVD), Vietsch (CDA), Leerdam (PvdA), Ulenbelt (SP), Vacature (PvdD), Madlener (PVV), Willemsse-van der Ploeg (CDA), Vacature (CDA) en Karabulut (SP).

CDA-fractie:

1

Wat gaat het kabinet ondernemen om ervoor te zorgen dat concrete ernstige zorgmeldingen over jeugdigen (door bijvoorbeeld de politie aan jeugdzorg) wel de aandacht krijgen die zij verdienen?

Het kabinet vindt het van groot belang dat ernstige zorgmeldingen over jeugdigen snel en adequaat worden opgepakt. Deze visie ligt ook ten grondslag aan de notitie over aanpak van 12-minners die onlangs met uw Kamer is besproken. In dit verband is het samenwerkingsconvenant tussen politie en jeugdzorg uit 2007 van belang. De politie heeft inmiddels de sluitende jeugdketen geïmplementeerd, welke is gericht op de doorverwijzing van jongeren en daarmee zorgsignalen naar Bureau Jeugdzorg. Dit proces is opgenomen in het werkproces «Vroegtijdig signaleren en doorverwijzen» (VD) gericht op zorgjongeren van 0 tot 18 jaar oud. Jongeren bij wie de politie een zorgwekkende situatie signaleert, worden sinds 2007 door middel van een zorgformulier (ZOF) van de politie naar Bureau Jeugdzorg doorverwezen. De Bureaus Jeugdzorg beoordelen de zorgmeldingen van de politie en bepalen of er reden is voor geïndiceerde jeugdzorg, jeugdbescherming of een melding bij het AMK. Minder ernstige zorgmeldingen worden doorverwezen naar het lokale zorgaanbod en daar opgepakt. Binnen alle regio's zijn inmiddels tussen de Bureaus Jeugdzorg en politie afspraken gemaakt. Uit een quickscan begin 2009 blijkt dat het merendeel van de zorgmeldingen van de politie wordt opgepakt door Bureau Jeugdzorg. Voor een deel betreft het daarbij jeugdigen die al bekend zijn bij Bureau Jeugdzorg. Verdere verbetering van dit werkproces vindt voortdurend plaats.

Ook vanuit het programma Jeugdcriminaliteit wordt een impuls gegeven aan de vroegsignalering en de opvolging van deze signalen door politie en de Bureaus Jeugdzorg. Door middel van vier pilots wordt in de praktijk het signaleren van risicokinderen door de politie en de opvolging door de Bureaus Jeugdzorg nader uitgewerkt en verbeterd. Daarnaast is bij uw Kamer het wetsvoorstel verwijsindex risico's jeugdigen in behandeling. De Verwijsindex is een landelijk elektronisch systeem waarmee jeugdhulpverleners met elkaar in contact worden gebracht.

2

Wanneer en hoe gaat het kabinet ervoor zorgen dat iedere ouder van een opgroeiend kind de Nederlandse taal voldoende beheerst?

Aan de Tweede Kamer is een juridisch onderzoek toegezegd naar de mogelijkheid van een zogenoemde verbrede leerplicht waarmee ouders van kinderen met een risico op taalachterstand verplicht zouden kunnen worden tot het leren van de Nederlandse taal. (Kamerstukken II 2007–2008, 31 143, nr. 22.) Voor een grote groep migranten geldt al een inburgeringsplicht; een verbrede leerplicht zou betrekking hebben op groepen die niet onder de inburgeringsplicht vallen. Ik hoop de Kamer nog voor het zomerreces te kunnen informeren over de stand van zaken in genoemd onderzoek. Met de Regeling vrijwillige inburgering is ervoor gezorgd dat ook mensen die niet inburgeringsplichtig zijn, een aanbod tot inburgering kunnen krijgen. Zij kunnen alleen niet verplicht worden het aanbod te accepteren.

3

Hoe gaat het kabinet voorkomen dat, waar het gaat om de inzet van straatcoaches, iedere gemeente zelf het wiel moet uitvinden? En hoe gaat het kabinet ervoor zorgen dat beoordeeld kan worden of de interventie effectief is?

Juist omdat de inzet van straatcoaches een positieve bijdrage levert aan de vermindering van overlast, is het belangrijk dat de ervaringen breed worden gedeeld. In onder meer Amsterdam en Utrecht wordt op dit moment al gebruik gemaakt van de inzet van straatcoaches. Dit betekent dat deze gemeenten al meer ervaring hebben en zicht hebben op wat werkt en wat niet werkt.

Het kabinet ziet de inzet van straatcoaches als goed voorbeeld bij de aanpak van overlastgevende jeugd. Er is enkele weken geleden een start gemaakt met het overleg tussen betrokken departementen en gemeenten over de Aanpak Marokkaans-Nederlandse probleemjongeren. Belangrijk doel van dit overleg is het uitwisselen van kennis en ervaringen. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft aangekondigd dat er een webportal Jeugd en Veiligheid wordt ontwikkeld waarop kennis wordt ontsloten over effectieve maatregelen en interventies. De straatcoaches zullen hier ook onderdeel van uitmaken. Er zal ook worden gekeken naar de specifieke (en verschillende) inzet van straatcoaches en de effectiviteit van deze inzet.

4

Hoe gaat het kabinet concreet allochtone medeleerlingen en rolmodellen inzetten om andere jongeren te ondersteunen en te motiveren om op school te blijven en het diploma te halen?

Het ministerie van OCW zet beleid in om schooluitval tegen te gaan en jongeren te stimuleren om op school te blijven en een startkwalificatie te behalen. De aanpak van schooluitval krijgt uitwerking op plaatselijk en regionaal niveau. Daartoe zijn door het Rijk convenanten afgesloten met scholen en gemeenten. Binnen deze convenanten kunnen verschillende instrumenten in worden gezet zoals versterking van de ZAT's (Zorg Advies Teams), LOB (Loopbaan Oriëntatie en Begeleiding), de overgang vmbo/mbo en mentoring. Mentoring kan onder meer worden ingezet als steuntje in de rug, persoonlijke begeleiding en als peer-to-peer coaching. Het ministerie van OCW heeft in samenwerking met Forum, Sardes en de CED-groep een Kennispunt Mentoring opgericht, waarin organisaties hun expertise gebundeld hebben en via een website meer bekendheid wordt gegeven aan mentoring in het onderwijs. Zo worden scholen en instellingen gestimuleerd om meer gebruik te maken van bestaande methodieken en kunnen ze goede voorbeelden van elkaar overnemen. Op lokaal niveau wordt gewerkt met specifieke groepen jongeren, bijvoorbeeld met een bepaalde afkomst. Zo lopen er projecten op lokaal niveau die zich richten op Marokkaans-Nederlandse jongeren. In het hoger onderwijs worden ook initiatieven gesteund die zich richten op rolmodellen. ECHO (expertisecentrum voor allochtonen in het hoger onderwijs) reikt elk jaar ECHO Awards uit voor excellente allochtone studenten. De studenten die jaarlijks genomineerd worden voor de ECHO Awards, worden ECHO-ambassadeurs treden op als rolmodel voor andere allochtone jongeren. Sommige hogescholen in de Randstad zijn initiatieven gestart die zich richten op voorlichting aan allochtone leerlingen in het voorgezet onderwijs. Ook FORUM zet in op allochtone jongeren die als rolmodel kunnen bijdragen aan de positieve ontwikkeling van andere jongeren.

5

Wat is t.a.v. de betrokkenheid van de Marokkaanse gemeenschap zelf, de reactie van het kabinet op de brief van SMN?

Het kabinet acht het van groot belang dat SMN de voorgestelde aanpak in grote lijnen ondersteunt inclusief het belang dat het kabinet hecht aan een grotere betrokkenheid van de Marokkaans-Nederlandse gemeenschap bij de ontwikkeling en uitvoering van de lokale programma's. SMN is

betrokken geweest bij de totstandkoming van de beleidsvoorstellen. Het kabinet zal gemeenten en de Marokkaans-Nederlandse gemeenschap ondersteunen bij het vormgeven van een nauwere samenwerking, onder andere door te faciliteren in het opzetten van netwerken. Het kabinet is blij dat SMN zelf ook bereid is een bijdrage te leveren aan de ondersteuning van de eigen initiatieven vanuit de Marokkaans-Nederlandse gemeenschap en maakt graag gebruik van de kennis, ervaringen en het netwerk van Marokkaanse organisaties en groeperingen dat SMN heeft opgebouwd. Goede voorbeelden van het inzetten van Marokkaans-Nederlandse sleutelfiguren, netwerken en professionals zijn hierin belangrijk. Het gaat niet altijd vanzelf en op dezelfde manier. Daarom wil het kabinet erop inzetten dat dit overal goed van de grond komt. Het kabinet deelt de kritiek van SMN op de onbalans tussen enerzijds perspectief bieden en anderzijds grenzen stellen niet. Het kabinet acht beide noodzakelijk. Uitgangspunt bij de aanpak van de problematiek, zowel in het stellen van grenzen als in het bieden van perspectief, is een generieke aanpak waar dat kan, met toevoeging van een aantal specifieke elementen daar waar het moet. Binnen de generieke beleidstrajecten die reeds in gang zijn gezet (zoals Aanval op Uitval, de Wet Investeren in Jongeren (WIJ), Diversiteit in het Jeugdbeleid en het Actieplan Jeugdwerkloosheid, waarvoor onlangs door het kabinet € 250 miljoen is uitgetrokken), zullen de Marokkaans-Nederlandse jongeren «mee profiteren». Voor het beleid gericht op grenzen stellen (onder meer via wetgeving) worden deze jongeren ook voor een groot deel met generieke maatregelen bereikt. Daarnaast wordt er voor deze groep gericht ingezet op gezinsmanagers en straatcoaches. Van hen gaat een ondersteunende, preventieve en op perspectief gerichte werking uit.

6

Kan het kabinet uiteenzetten hoeveel geld er nu is «geoormerkt», d.w.z. speciaal is bedoeld voor de doelgroep waarover wij vandaag spreken? Er staan behoorlijke bedragen op papier maar deze zijn voor veel meer zaken bestemd. Hoeveel geld gaan we nu daadwerkelijk, landelijk en op lokaal niveau, inzetten om deze jongeren, die zoveel problemen veroorzaken maar ook zoveel problemen hebben, op de rails te krijgen?

Er zijn verschillende financieringsstromen die kunnen worden aangewend voor de lokale aanpak Marokkaans-Nederlandse probleemjongeren. In de brief is aangekondigd dat er vanuit WWI middelen beschikbaar zijn voor de inzet van straatcoaches en gezinsmanagers. Daarnaast zijn er de Veiligheids- en leefbaarheidsmiddelen die via het Gemeentefonds worden verdeeld. Hoe hoog de beschikbare bedragen feitelijk zullen zijn, is mede afhankelijk van de besluitvorming in het kader van de voorjaarsnota, een mogelijke uitbereiding van het aantal gemeenten, de verdeelsleutel die wordt toegepast en de focus die gemeenten aanbrengen in hun aanpak. De gemeenten krijgen meer duidelijkheid over de middelen die daadwerkelijk beschikbaar komen met de meicirculaire van het gemeentefonds. Door BZK zullen voor de jaren 2010 en 2011 de Van Montfransmiddelen (jaarlijks ca. € 32 mln.) specifiek worden ingezet voor een aantal aan de reductie van overlast en verloedering verbonden doelen. Eén van deze doelen is de aanpak van problemen met Marokkaans-Nederlandse jongeren. De precieze verdeling van deze middelen onder gemeenten en de bijbehorende afspraken worden binnenkort nader uitgewerkt. De wijze waarop deze middelen worden verdeeld over gemeenten wordt nog nader uitgewerkt. In 2011 zal de minister van BZK beslissen over de beschikbaarheid van deze gelden vanaf 2012. Tevens is vanuit BZK voor de komende 3 jaar in totaal 900 000 euro beschikbaar gesteld voor de inzet van gezinsmanagers in Gouda omdat Gouda niet bij de G31 zit maar wel substantiele problematiek kent. Daarnaast kunnen de niet-G31 gemeenten voor 2010 een beroep doen op het 40+ wijkenbudget. Ook kunnen gemeenten

een beroep doen op de reguliere middelen ten aanzien van jeugd, veiligheid, onderwijs, de WMO etc.

VVD-fractie:

7

Kan het kabinet voorrekenen hoeveel geld er alles bij elkaar jaarlijks in criminele Marokkaanse jongeren wordt gestoken?

Dit is niet bekend. In de rijksbegroting wordt wat betreft de inzet van de financiële middelen voor de aanpak van de criminaliteit en overlast in het algemeen geen onderscheid gemaakt naar de herkomst van de jongeren. Voor de Marokkaans-Nederlandse jongeren is in beperkte mate een specifieke doelgroepbenadering met specifieke budgetten van toepassing. In 2006 en 2007 is er € 4,5 miljoen euro ingezet en in 2008 en 2009 € 5,4 miljoen voor de preventie van de criminaliteit en recidive van Marokkaans-Nederlandse jongeren in de vier grote steden. Dit bedrag is opgenomen in de Brede Doeluitkering Sociaal, Integratie en Veiligheid (BDU SIV) die de grote steden in het kader van het grotestedenbeleid (GSB III) ontvangen. Ik verwijs ik u tevens naar de beantwoording op vraag 6.

8

Kan het kabinet aantonen dat steden en dorpen, die last hebben van straatterreur en criminele jongeren, maar die toevallig niet van Marokkaans of allochtone afkomst zijn, niet worden onderbedeeld in de toewijzing van personele en financiële middelen (zodat burgemeesters niet langer verzuchten «waren mijn crimineeltjes maar Marokkaan»)?

Middelen, of deze van personele dan wel financiële aard zijn, worden door het Kabinet ingezet daar waar zij nodig zijn. Gezien de huidige oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse jongeren acht het Kabinet extra inzet op deze groep noodzakelijk maar daarnaast gaat er aandacht uit naar Veiligheid en Jeugd in algemene zin. Van onderbedeling is dan ook geen sprake.

ChristenUnie-fractie:

9

Is bij de gezinsmanagers, de Centra voor Jeugd en Gezin en de straatcoaches voldoende specifieke expertise aanwezig om de gezinnen waaruit de Marokkaans-Nederlandse risicjongeren komen succesvol te ondersteunen? Zijn er voorbeelden van best practices op dit gebied?

Het kabinet investeert € 10 miljoen in de ontwikkeling en verspreiding van methodieken om migranten, waaronder Marokkaans-Nederlandse ouders, beter en eerder te bereiken met opvoedingsondersteuning én om jeugdzorg effectiever te maken voor migrantenkinderen. In december 2008 zijn drie zogenoemde academische werkplaatsen gestart in Amsterdam, Rotterdam en Noord-Brabant. In de academische werkplaatsen werken professionals, migranten- en jeugdorganisaties, gemeente en deskundigen samen aan praktische en wetenschappelijk onderbouwde aanpakken. Migrantenjeugd en -ouders worden nadrukkelijk betrokken bij de werkplaatsen. Kennis over effectieve aanpakken en methodieken wordt verder ontwikkeld en verspreid via onder andere de zogenoemde Gereedschapskist voor Centra voor Jeugd en Gezin. Straatcoaches zijn professionals die overlastgevende jongeren en hun ouders aanspreken op hun gedrag. Ik verwijs u voor de straatcoaches en het verspreiden van kennis en ervaringen naar het antwoord op vraag 3.

10

Het kabinet spreekt over een gezagscrisis en het worstelen met identiteit. Marokkaans-Nederlandse jongeren hebben in feite te maken met een dubbele identiteitscrisis door de verschillen in cultuur tussen thuis, school en straat. Het gaat niet alleen om gezag en gedrag maar ook om waarden. Dit aspect kan verder uitgediept worden. Deelt het kabinet deze mening? Is er onderzoek gedaan of er verband is tussen radicalisering en deze dubbele identiteitscrisis? Deze groep lijkt hier juist kwetsbaar voor omdat er sprake is van een botsing van waarden op een leeftijd waar jongeren per definitie op zoek zijn naar waar ze thuis horen.

Identiteitsvorming kan inderdaad een belangrijke rol spelen bij processen van radicalisering. Er is hiernaar reeds veel onderzoek gedaan. In de trendanalyse Polarisatie en Radicalisering 2008 die in december 2008 aan de Kamer is aangeboden worden veel relevante onderzoeken op dit terrein genoemd (zie ook Buijs F.J. Demant, F. Hamdy, A. Strijders van eigen bodem. Radicale en democratische moslims in Nederland, 2006; Koning, M. De zuivere Islam, 2007).

11

De uitwerking van de betrokkenheid van de Marokkaans-Nederlandse gemeenschap voor de lange termijn ontbreekt in de beleidsbrief. Wat is op dit punt het plan van aanpak? Hoe geeft het kabinet structureel vorm aan de samenwerking met de gemeenschap?

Het kabinet vindt het belangrijk dat er in de beleidsontwikkeling en -uitvoering meer en beter wordt samengewerkt met de lokale gemeenschap. Het is belangrijk dat de Marokkaans-Nederlandse gemeenschap verantwoordelijkheid neemt in de aanpak van problemen. Dit is van belang voor het creëren van draagvlak en het slagen van een lokale aanpak omdat er gebruik gemaakt kan worden van kennis, ervaring en netwerken binnen de gemeenschap. Het rijk zal gemeenten en de Marokkaans-Nederlandse gemeenschap ondersteunen bij het vormgeven van een nauwere samenwerking, onder meer door te faciliteren in kennis en trainingen en het opzetten van netwerken. Deze netwerken zullen lokaal ingebed moeten worden in de lokale beleidsuitvoering. De contacten en werkwijzen kunnen per gemeente verschillen afhankelijk van de problematiek en organisaties. Belangrijkste is dat de gemeente samen met de Marokkaans-Nederlandse organisaties en groeperingen een werkbare structurele samenwerking realiseert. Hierin investeren is investeren in de toekomst. SMN heeft toegezegd een bijdrage te leveren aan de ondersteuning van de eigen initiatieven vanuit de Marokkaans-Nederlandse gemeenschap.

12

Wat gaat het kabinet precies doen om de gemeenten te ondersteunen in het vormgeven van lokale samenwerking om vrijblijvendheid te voorkomen?

De ondersteuning van gemeenten vindt plaats langs sporen van wetgeving, beleidsvorming, bestuurlijk en ambtelijk overleg en praktische hulp. In wetgeving zijn voor burgemeesters bevoegdheden voorhanden om tegen overlast op te treden. Onlangs is het wetsvoorstel maatregelen bestrijding voetbalvandalisme en ernstige overlast in uw Kamer aangenomen. Dit wetsvoorstel biedt de burgemeester extra bevoegdheden: de mogelijkheid om een gebiedsverbod, een groepsverbod en/of een meldingsplicht op te leggen. Uw Kamer heeft besloten de burgemeester tevens de bevoegdheid te geven de ouders van 12-minners een bevel te geven hun kinderen niet zonder begeleiding op straat te laten rondhangen tussen 8 uur 's avonds en 6 uur 's ochtends.

Om de rol van de gemeente in lokale samenwerking verder te versterken wordt de regie van gemeenten op deze samenwerking in diverse domeinen wettelijk vastgelegd. Zo wordt de regierol van de gemeenten in de jeugdzorg vastgelegd in het wetsvoorstel centra voor jeugd en gezin en voor integrale veiligheid in het wetsvoorstel regierol gemeenten. Lokale samenwerking krijgt steeds beter vorm, bijvoorbeeld in de Veiligheidshuizen. Lokale partners werken daar goed met elkaar samen. Het Kabinet hecht sterk aan de persoonsgerichte, integrale lokale aanpak die in het casusoverleg in deze Veiligheidshuizen vorm krijgt.

De regierol van gemeenten krijgt duidelijk vorm bij de uitvoering. Het Kabinet ondersteunt de gemeenten bij deze praktische uitvoering door de inzet van praktijkteams gericht op jeugd en overlast. Er wordt een praktijkteam ingezet dat zich met name richt op de hulp aan gemeenten bij de aanpak van acute problemen met Marokkaans-Nederlandse jongeren. Dit team bestaat uit experts van het rijk, het Interactieteam interetnische spanningen, jeugd en veiligheid, FORUM en het Landelijk Expertise Centrum Diversiteit (LECD) van de politie. Bij inzet in een gemeente wordt dit team aangevuld met lokale experts. De samenstelling van een team gebeurt in overleg met de gemeenten en is lokaal maatwerk. Het Genootschap van Burgemeesters en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten hebben aangeboden aan de praktijkteams bij te dragen.

13

Meisjes veroorzaken geen problemen, maar hebben wel vaak problemen. Deelt het kabinet de mening dat er meer nodig is dan alleen de aanpak van eengerelateerd geweld? Deze meiden, die soms nauwelijks op straat komen, moeten binnen zeven jaar wel een volgende generatie op gaan voeden.

Hoewel de Marokkaans-Nederlandse meisjes het bijvoorbeeld in het onderwijs een stuk beter doen dan de jongens, herkent het kabinet het signaal van de Christen Unie en maakt het kabinet zich zorgen over de problemen die deze meisjes ondervinden. Dit is minder zichtbaar dan het overlastgevende gedrag waar vooral jongens verantwoordelijk voor zijn, maar daarmee niet minder ernstig. In deze beleidsbrief wordt primair ingegaan op hinderlijk, overlastgevend en crimineel gedrag van vooral jongens uit multiprobleemgezinnen. De opvoedingsondersteuning waar veel waarde aan wordt gehecht, beperkt zich echter niet tot de jongens maar bereikt ook de meisjes. Zij zullen daardoor ook leren welke (gedrags-)vaardigheden je nodig hebt om te participeren in de Nederlandse samenleving. Op lokaal niveau zullen gemeenten in overleg met de Marokkaans-Nederlandse gemeenschap moeten bepalen of zij ook investeren in het versterken van de weerbaarheid van meisjes. Er lopen diverse programma's die zich richten op het vergroten van de weerbaarheid van Marokkaans-Nederlandse meisjes. De kennis en ervaringen hierover worden meegenomen in het uitwisselen van kennis tussen gemeenten.

Fractie Verdonk:

14

Wat is de omvang van de groep Marokkaans-Nederlandse probleemjongeren? Kunt u dit uiteenzetten per leeftijdscategorie, inclusief kinderen onder de 12 jaar?

De precieze omvang van het aantal Marokkaans-Nederlandse probleemjongeren is niet bekend aangezien registratie op basis van dit criterium niet plaats vindt en niet in alle gevallen gegevens bekend zijn over het land van herkomst (van de ouders). Wel zijn er cijfers bekend over criminaliteit, schooluitval en werkloosheid. Van de Marokkaans-Nederlandse jongens van 12 t/m 17 jaar is 15,1% verdachte van een misdrijf, van de groep tussen 18 en 24 is dat 19,8 % (bron CBS over 2005) In absolute aantallen gaat het om ca. 3000 jongens tussen 12 en 17 jaar en 4200

jongens tussen 18 en 24 jaar (bron KLPD 2006). Het aantal voortijdig schoolverlaters (jongens) met een Marokkaans-Nederlandse achtergrond lag in 2005/06 op 9% (bron SCP). De werkloosheid onder Marokkaans-Nederlandse jongens van 15 tm 24 jaar bedraagt 26%. Er zijn in 2009 in totaal ca. 168 000 jongeren van 0 tm 24 jaar met een Marokkaans-Nederlandse achtergrond. Wanneer we een schatting maken van het aantal probleemjongeren binnen deze populatie komen we uit rond de 25 000 kinderen en jongeren om wie het kabinet zich zorgen maakt. Registratie van twaalfminners die vanwege criminele feiten met politie in aanraking komen, vond tot op heden niet op uniforme wijze plaats. Op grond van de beschikbare cijfers valt dan ook geen betrouwbaar beeld te vormen van het aantal criminele 12-minners in ons land. Een uitzondering vormen de Stop-cijfers (12-minners die lichte – Haltwaardige – delicten hebben gepleegd). In 2006 en 2007 vonden resp. 1829 en 1895 Stop-aftoeningen plaats. In beide jaren bestond deze groep voor ca 30% uit kinderen van allochtone herkomst. Het aandeel Marokkaans-Nederlandse kinderen hierin is tussen 2006 en 2007 gestegen van 23% naar 33%. In beide jaren vormden de Marokkaans-Nederlandse 12-minners de grootste allochtone groep.

Sinds begin 2009 wordt door de politie ingezet op volledige en uniforme registratie van 12-minners. Het periodiek door het WODC gehouden «self-report» onderzoek naar het voorkomen van criminaliteit onder jongeren, zal zich met ingang van 2010 ook op 12-minners richten, binnen die groep zullen ook de Marokkaans-Nederlandse 12-minners worden geregistreerd. Tevens heeft het kabinet toegezegd dat de landelijke en eenduidige registratie eind 2009 op orde is.

15

Wat kosten de maatregelen specifiek voor Marokkaans-Nederlandse jongeren in de verschillende leeftijdscategorieën?

De voorgestelde aanpak bestaat uit verschillende maatregelen die afhankelijk van lokale plannen kunnen worden ingezet in gemeenten. Een straatcoach bijvoorbeeld is actief in een wijk en richt zich op vele kinderen, gezinnen en ouders. Het is aan gemeenten om uitwerking te geven aan een lokale aanpak, die sterk kan verschillen afhankelijk van de problematiek en de lokale prioriteiten. Het is daardoor niet mogelijk aan te geven welke kosten er per leeftijdscategorie worden gemaakt.

16

Bent u van mening dat een goede beheersing van de Nederlandse taal essentieel is voor geslaagde integratie in de Nederlandse samenleving? Bent u van mening dat het vroeg aanleren van de Nederlandse taal essentieel is voor een goede beheersing hiervan? Bent u van mening dat de voor- en vroegschoolse educatie verplicht moet worden gesteld?

Een goede beheersing van de Nederlandse taal is cruciaal voor integratie in de Nederlandse samenleving en het zo vroeg mogelijk leren van de Nederlandse taal kan bijdragen aan het voorkomen van taal- en andere achterstanden tijdens de schoolloopbaan van kinderen. Voor- en vroegschoolse educatie is een goed instrument voor het zo vroeg mogelijk leren van de Nederlandse taal door kinderen met een risico op taalachterstand. Deelname aan deze vorm van educatie door kinderen met een risico op taalachterstand moet en zal daarom ook zoveel mogelijk gestimuleerd worden. De staatssecretaris van OCW (primair onderwijs) heeft hierover afspraken gemaakt met gemeenten. Voor het verplicht stellen van deze vorm van onderwijs zou een aanpassing van de Leerplichtwet nodig zijn, in de zin dat de leerplichtige leeftijd verlaagd zou moeten worden van 5 jaar naar bijvoorbeeld 3 jaar. Het kabinet heeft eerder al aan de Kamer bericht dit onwenselijk te achten. (Kamerstukken II 2006–2007, 30 800 VIII, nr. 169).